

เทศน์เช้า กฐินวัดป่าหลวงปู่มั่น

วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ณ วัดป่าหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ต.ระบำ อ.ลานสัก จ.อุทัยธานี

เตรียมพร้อมเนาะ พร้อมจะทอดกฐินกันแล้ว ก่อนจะทอดกฐิน เขาจะต้องฟังเทศน์ก่อน ฟังเทศน์เพื่อให้หัวใจเรามั่นปล่อยวาง ให้หัวใจเราสะอาด ให้หัวใจเราสงบ ทำสิ่งใดมันถึงจะเป็น ประโยชน์ขึ้นมาได้ใจ

เราจะทอดกฐินนะ กฐินมันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร กฐินมันเกิดขึ้นมาได้มันต้องมีองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ เวลาเทศน์ธรรมจักๆ แม่น้ำเนรัญชรา เห็นไหม มันมีป่ามีเขาทั้งนั้นนะ มันมีป่ามีเขาเป็นที่ รื่นรมย์ ป่า เราจะมาทอดกฐินกัน เพราะนี่เป็นวัดที่เราภูมิใจ เราภูมิใจ เราตั้งชื่อเองว่า “วัดป่าหลวงปู่มั่น” เพราะหลวงปู่มั่นท่านบวชบั้นมามาก หลวงปู่มั่นท่านบวชบั้นมามาก ทำสิ่งใดเป็น เครื่องสัญลักษณ์มันก็ต้องให้สมฐานะของความเป็นหลวงปู่มั่น

ฉะนั้น เวลาเราจะทอดกฐินกัน เราจะทอดวัดป่า ถ้าเป็นวัดป่า อาศัยป่า ป่านี้มันเกิดมาจาก ไหน ป่านี้เป็นป่าเสื่อมโทรม ป่านี้เป็นป่าของชุมชนเขา เวลาชุมชนเขาเพื่อประโยชน์กับชุมชน เขา พระเข้ามาอาศัยๆ มาอาศัยพื้นที่ไหน พื้นที่ถ้ามันมีป่ามีเขา มันก็เป็นคู่กับข้าวของชุมชนเขา เขา เก็บเป็นอาหารของเขา ชาวบ้านทั่วไป ถ้ามันมีแหล่งน้ำที่สมบูรณ์ แหล่งน้ำนั้นก็จะเป็น ประโยชน์กับชุมชนนั้น ถ้ามีอากาศที่ดี เห็นไหม เราอยู่เมืองกัน เวลาเราต้องการพักผ่อน เราก็จะไปหาที่อากาศที่สะอาดบริสุทธิ์ เราไปหาที่บรรยากาศที่ดีๆ

เรามาทอดกฐิน เวลาทอดกฐิน สิ่งนี้มันเป็นสิ่งที่ว่าเราแสวงหากัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา วางธรรมวินัยนี้ไว้ เวลาวางธรรมวินัยนี้ไว้ ประชาชนก็สงสัย ทำไมสมัยพุทธกาล สมัยโบราณ ทำไมผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเขาถึงได้บรรลุ

ธรรมๆ เป็นพระอรหันต์มหาศาลเลย ในปัจจุบันนี้ทำไมมันเหลวไหล ในปัจจุบันนี้ทำสิ่งใดแล้วทำไมมันไม่ประสบความสำเร็จๆ

ก็คุณ คุณที่เราโตขึ้นมาแล้วเราต้องการอะไร เราต้องการความเจริญทางโลกๆ ใจ เราไม่ได้ต้องการความเจริญทางธรรมใจ ทางธรรมคือทางหัวใจใจ หัวใจ เห็นไหม มนุษย์เกิดมาเป็นญาติกันโดยธรรมๆ มันเสมอภาคไปทั้งนั้นนะ มนุษย์มีกายกับใจๆ มนุษย์มีกายกับใจ สิ่งที่มีคุณค่าๆ คุณค่าคุณธรรมในหัวใจนั้น ถ้าคุณค่าในหัวใจนั้นมันเกิดมาจากไหนล่ะ เวลามันจะเกิดมา มันเกิดมาได้ยาก มันเกิดมาได้ยาก เวลาที่มีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านถึงแสวงหาอย่างนี้ ถ้าแสวงหาอย่างนี้

เราไปอยู่ป่าอยู่เขา กัน เวลาเริ่มต้นเราเข้าไปอยู่ในป่าในเขา เห็นไหม ด้วยความไม่รู้ นะ มาสาบป่าๆ มันเป็นป่าเสื่อมโทรม แต่ป่าที่มันเกิดขึ้นมันเป็นป่าที่ว่าพระเรามาปลูกกันเอง พระมาปลูก ชาวบ้านก็ช่วยเหลือส่งเสริมกันมา ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ พระเขาก็ไปสาบป่าๆ ไปสาบกล้วยตามริมลำธาร สุดท้ายแล้วพอเวลาเราอยู่นานเข้าๆ เป็นที่น่าไว้วางใจของสัตว์ สัตว์มันเห็นผ้ากาสาบพัสดุ มันก็เข้ามาหากิน เข้ามาหาอยู่หากินของมัน มันมากินของมัน พระถึงได้รู้ว่าไอ้กล้วยป่าตามลำธารมันเป็นอาหารของช้าง เวลาช้างมันจะหากินของมัน แล้วเราไปสาบป่าๆ เราไปทำของมัน พระถึงได้มีดำริว่า เราทำความผิดพลาดไปแล้ว เราต้องไปหากกล้วยมาปลูกไว้เหมือนเดิม ให้ช้างมันได้มีอาหารของมัน เราถึงเอาหน่อกล้วยมาวางริมลำธาร แล้วมีน้ำมันมา มันพัดไปหมดเลย เห็นไหม แต่ความเป็นจริงเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ๆ เวลาถ้ามันรู้เท่าถึงการณ์แล้วมันก็จะทำคุณงามความดีของมันเพื่อประโยชน์กับสัตว์ เวลาเรื่องประโยชน์กับสัตว์ๆ วัดป่าๆ

เวลาพระเราออกไปอยู่ป่าอยู่เขา ไปอยู่ว่ามีสัตว์ป่ามีสิ่งใด เอามาเป็นเครดิตของตน เวลาสัตว์ป่า สัตว์ป่า เดี่ยวนี้ซาฟารี สิ่งที่เขาเลี้ยงสัตว์ป่าไว้ เราจะไปเที่ยวไปดูสัตว์ป่ากันมหาศาลเลย สัตว์ป่าอย่างนั้นมันเป็นสัตว์ป่าที่คนเขาเลี้ยงมา เวลาใครจะเลี้ยงสัตว์ขึ้นมา ด้วยความรู้จริงของเขา ความรักข้ามสายพันธุ์ ความรักข้ามสายพันธุ์ใช่ไหม แต่ที่มันไม่ใช่ มันเป็นเรื่องจะเป็นความจริงขึ้นมา เป็นเรื่องจะเป็นความจริงของมัน มันอยู่ในที่อาศัยของมัน มันอยู่ในพื้นที่ของมัน เรามาอาศัยสัตว์มันอยู่เท่านั้น แต่สัตว์ เราไว้วางใจมันไม่ได้หรอก เราไว้วางใจเขาไม่ได้ แต่เรามีความเมตตาต่อกัน เราดูแลรักษา กัน แต่ธรรมชาติของสัตว์ ธรรมชาติของสัตว์มันก็สัญชาตญาณของมันเท่านั้นนะ

ฉะนั้น เวลาถ้ามีพระเข้ามาอยู่ในนี้ เวลาพระเขาคຸ້นชินของเขา เขาไปเล่นกับสัตว์ เราไม่ให้อยู่เลย เราให้ออกไป เพราะว่าถ้าอยู่ไปแล้ว เวลาถ้าพระองค์อื่นเขาไม่รู้ขึ้นมา ไม่รู้ว่าไปทำสิ่งใดกับเขาไว้บ้างนี่ นี่พูดถึงว่าช่าง เวลามาอยู่ใหม่ๆ นะ ตรงนี้มันเป็นศาลาเก่า เวลาศาลาเก่ามันมีเสือดาวเดินผ่านมาเลย กลางวันนี้ เสือดาวเดินผ่านมาเลย พระนั่งดูอยู่นี้ แล้วพระนั่งมองกันมา ออกไปทางนี้มันมีเสือโคร่ง ๒ ตัว มันอยู่ตรงนี้ ชาวบ้านรู้ทั้งนั้นนะ เวลามันไล่กวดแก่ง มันตบแก่ง มาอยู่ริมลำธารสองตัวสามตัว นี่พูดถึงว่าสัตว์ป่าๆ เวลาถ้ามันสัตว์ป่ามันอยู่โดยธรรมชาติของมัน นี่คือบ้านของเขา เรามาอาศัยเขาอยู่ๆ มาอาศัยอยู่เพื่ออะไร เรามาอาศัยอยู่ คุณ อังก์สมเด็จ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ในป่า เวลามาอยู่ป่าๆ ถ้าบอกว่าเราเป็นพระป่า เราอยู่ป่า แล้วมันมีสัตว์ป่า แล้วให้เอ็งมานั่งกินนอนกิน เอ็งจะได้ธรรมะ ธรรมวินัยขึ้นมาใหม่

มันจะมีคุณธรรมๆ ขึ้นมา คุณธรรมขึ้นมาจากการศึกษา เรามาอยู่ป่าๆ เรามาอาศัยเขาอาศัยเขาเพื่อตัดแปลงหัวใจของเรา เวลาครูบาอาจารย์ท่านสอน เวลาสอนว่าไปเที่ยวป่าช้าๆ ไปดูซากศพๆ ให้มันเกิดสังเวช ให้มันเกิดความสะเทือนใจ

ไอ้ที่นี่มาอยู่ป่าๆ ถ้าเราผิดพลาด เราพลั้งพลอนนะ เรามีอันตรายถึงชีวิต แต่ถ้าอันตรายถึงชีวิต ทำไม เราไม่มีที่ไปแล้วไซ้ไหม พระบวชแล้วไม่มีที่ไปไซ้ไหม พระบวชแล้วต้องจำนนมาอยู่สถานที่แบบนี้ไง

เรามีครูมีอาจารย์ไง เรามีครูบาอาจารย์ เพราะหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านพาปฏิบัติไง แล้วครูบาอาจารย์ท่านปฏิบัติของท่าน เวลาครูบาอาจารย์ท่านอยู่กับหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นบอกว่า ถ้าใครปฏิบัติแล้วทำสมาธิได้ยาก ใครปฏิบัติแล้วไม่ลง ท่านชี้เลย ไปอยู่ถ้ำนั้น ไปอยู่ป่านั้นที่สัตว์มันมากๆ สัตว์มันมากๆ สัตว์มันมากๆ เพื่ออะไร สัตว์มันมากๆ ขึ้นมา ให้เราระวังตัว ให้เรามีสติสัมปชัญญะ

มันมีพระมาอยู่ที่นี้ นะ มาอยู่กุฏิข้างใน แล้วกำลังเดินจงกรมอยู่ ช่างมันก็มา เสือมันก็มา ช่างกับเสือมาพร้อมกัน พระนั่นเขาอ่อนเลย ด้วยความตกใจนะ พออยู่ได้ไม่กี่วันแล้วเขาก็มาลาพระไป เวลาเขาลาไป พระเขาบอกเลย เวลาเขาออกไปเหมือนว่าเขาหลุดออกไปจากที่ที่หวาดเสียว รู้สึกว่าเขาไม่กำลังใจ รู้สึกว่าเขาฟื้นขึ้นมาเลยนะ เห็นไหม สิ่งที่เรามาอยู่ป่าๆ เรามาอยู่ป่าเพื่อทรมานหัวใจของเรา เรามาอยู่ป่าเพื่อทำลายกิเลสในใจ กิเลสที่มันอยู่สุขอยู่สบายของมันมันคึ้นรน มันครอบงำ มันเหยียบย่ำหัวใจของเรา แล้วเราก็อ่อนด้อย เราไม่มีประสบการณ์

ครูบาอาจารย์ของเราท่านผ่านของท่านมา เวลาบวชพระ รุกขมูลเสนาสน์ เวลาบวชพระ ได้กรรมฐาน ๕ มา แล้วมันจะทำอย่างไร เราจะปฏิบัติอย่างไร เรามีทางวิชาการ เรามีการศึกษา มา เรารู้อันนั้นนะ แต่เราจะปฏิบัติอย่างไร เราทำไม่ถูก แต่เวลามีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านพา ทำๆ ท่านพาทำแล้วเราก็อทำตาม พอทำตามขึ้นมา ในสังคมทุกสังคมมีทั้งคนดีและคนชั่ว เวลาคนที่ดีๆ เขาก็พยายามคัดแปลงในหัวใจของเขา เขาปฏิบัติเพื่อชำระล้างกิเลสของเขา ไอ้คนชั่วมันก็ อ่าง มันอ้างว่ามันอยู่ป่า มันเป็นพระป่า

คูลี ชนกลุ่มน้อยเขาอยู่ในป่าของเขา ถ้าอยู่ป่า อยู่กับสัตว์ป่าที่มันอยู่แล้วมีคุณงามความดี ละครสัตว์มันบังคับสัตว์เล่นให้คนคูด้วย ละครสัตว์มันบังคับช้าง บังคับสิงโต บังคับสัตว์ให้เล่น ให้เราดูเลย ไอ้นั้นเป็นอาชีพของเขา เราไม่ต้องการปรารถนาทางโลกอย่างนั้น

เราปรารถนา เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรม ครูบาอาจารย์ของเราท่านแสวงหาธรรม แสวงหาธรรม ธรรมมันมา จากไหน ธรรมมันมาจากตำรับตำราหรือ ธรรมมันมาจากประสบการณ์หรือ

ธรรมมันต้องจากหัวใจ ต้องชนะใจของตน ถ้าชนะใจของตนใจมันถึงสงบได้ พอใจสงบ แล้วฝึกหัดใช้ปัญญาๆ มันจะเกิดขึ้นในหัวใจ เห็นไหม ที่เรามาอยู่มาทุกข์มายากกันอยู่ที่นี่ไม่ใช่ว่า พระบวชแล้วจนตรอก ไม่มีที่อยู่อาศัย ต้องมาอาศัยอยู่ในป่า ในป่าที่มันไม่มีคุณค่า แต่พระเขามี ความปรารถนาเพื่อคุณธรรมในหัวใจของเขา ถ้าเขาปรารถนาเพื่อคุณธรรมในใจของเขา ที่อยู่ดีๆ มากมายมหาศาล ที่เขาต้องการมาที่ไประดับบารมีเขามันมีมากมาย ทำไมพระเราไม่ไปอยู่ใน สภาพแบบนั้น ทำไมพระเราจะต้องมาอยู่ในที่อับจน

อับจนของกิเลส กิเลสมันคืนรนไม่ได้ แต่ถ้าไปอยู่ในที่สุขสบาย กิเลสมันรื่นเริง ถ้ามัน รื่นเริง นี้พูดถึงว่าทำไมต้องมาอยู่ป่า เวลาอยู่ป่าขึ้นมาแล้ว สิ่งที่เป็นสัตว์ป่าๆ สัตว์ป่า สัตว์ป่าที่ ในชุมชน ในซาฟารี ในละครสัตว์ เขาก็มีสัตว์ป่าเหมือนกัน ทีนี้ว่าพอไปอยู่ในป่าๆ เขาอยู่เพื่อ คัดแปลงตน เขาอยู่เพื่อ เห็นไหม เวลาเราไปอยู่ป่า โดยธรรมชาติของสัตว์ เวลามา ช้างมันมา มา ทีแรกมันมาตัวหนึ่งก่อน แล้วมันมีลูก มันก็เอาลูกของมันมาเลี้ยงแถวนี้ พอลูกมันโตแล้ว แม่มัน สละให้ณะ พื้นที่นี้เป็นพื้นที่หากินของตัวแม่ ตัวแม่มันเข้าป่าลึกไป มันปล่อยให้ลูกมันมาอยู่แทน แถวนี้ แล้วลูกมันมาอยู่แทนแถวนี้ จนช้างกับหมามันเป็นเพื่อนกัน

ที่แรกพอข้างมา หมามันก็เห่า เห่าไปเห่ามา เห่าจนมันไม่เห่า มันเป็นเพื่อนกัน มันเป็นเพื่อนเพราะความคุ้นชิน เห็นไหม นี่พูดถึงว่าสัตว์ป่า เวลามันมา ไอ้สีค่อมมันมายืนอยู่ข้างหน้านี้ มายืนอยู่ขวางทางพระเลย แล้วประชาชนชาวบ้านเขามีเมตตา เขามีหัวใจนะ เขามานิมนต์พระ บอกว่ากลัวแทนพระ ให้พระออกไปก่อนได้ไหม เพราะมันเป็นอันตราย ไม่ควรอยู่ในที่ที่อยู่ใกล้สัตว์ป่า

แต่พระเรามีความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อหังการนะ บอกขออยู่อย่างนี้ เราอยู่ของเราได้ เพราะอะไร เพราะพระเขามีความมุ่งหมาย เขาไม่ต้องการยศถาบรรดาศักดิ์ ไม่ต้องการความยกย่องสรรเสริญจากใคร เขาต้องการชนะความกลัวในใจของเขา ในใจของเขา ใครไม่กลัว ให้คนมันมีศรีสุข ทุกข์จนเข็ญใจก็กลัวตายทั้งนั้นนะ กลัวตาย กลัวทุกข์กลัวยาก กลัวลำบากกลัวลำบาก กลัวทุกคน ทุกคนกลัวทั้งนั้นนะ แล้วพระก็มาจากคน พระไม่มีความกลัวหรือ มี พระก็มีความกลัวในหัวใจ พระก็เป็นคนมีปัญญาที่ระลึกได้ว่าอะไรดีอะไรชั่ว แต่พระมีความมุ่งหมาย มีความมุ่งหมายอยากจะประพฤติปฏิบัติ อยากจะค้นคว้าหาใจของตนให้ได้ มันต้องแลกมาด้วยสติด้วยปัญญา ด้วยความกล้าหาญ ด้วยความกล้าหาญเผชิญกับสิ่งจะความจริง แล้วมีสติมีปัญญา ใคร่ครวญพยายามรักษาไอ้ความกลัวนั้น พยายามรักษาด้วยสติปัญญาให้ความกลัวนั้นมันหายไปจากใจ พอความกลัวมันหายไปจากใจ มันจะเกิดความรู้สึกความอาจหาญ มันมีคุณธรรมในหัวใจ หัวใจมันจะเบิกบาน หัวใจจะมีคุณค่ามากไป ถ้าหัวใจมีคุณค่า นี่ศีล สมาธิ ปัญญา

พอมันเป็นสมาธิขึ้นมาแล้วเราฝึกหัดใช้ปัญญา ฝึกหัดใช้ปัญญา ที่ครูบาอาจารย์ของเรา พยายามกระตุ้น ครูบาอาจารย์ของเรา ธรรมทายาทๆ หลวงปู่มั่นเวลาท่านอยู่ หลวงตาท่านเล่าให้ฟัง “เราทำประโยชน์ขนาดนี้ หมูกณะจะนึกได้หรือไม่” เห็นไหม ท่านทำเพื่อประโยชน์ ทำเพื่อประโยชน์ ท่านไม่ได้ทำเพื่อตัวท่านเองเลย เวลาทำเพื่อตัวท่านเอง ท่านก็ไปเชิงงใหม่ ท่านทำประโยชน์ของท่านก่อน เวลาท่านสำเร็จแล้วมันจะมีประโยชน์อะไรเป็นของท่านล่ะ สิ่งที่ท่านทำๆ ธรรมทายาทๆ เห็นไหม

เวลาหลวงตาขึ้นไปทำข้อวัตร “มหา มหาเป็นผู้ที่มีพรหมมากนะ ไม่ต้องขึ้นมาก็ได้ ให้พระเล็กณเธรน้อยมันขึ้นมา มันจะได้มีข้อวัตรคิดหัวใจมันไป” ข้อวัตรคือการได้สัมผัส ข้อวัตรคือการได้ปฏิบัติ การได้กระทำจากครูบาอาจารย์ ใครได้กระทำ เห็นไหม ใครได้กระทำ เราเป็นคนทำเอง ให้มันคิดในหัวใจไป หัวใจนี้มันเคยทำ หัวใจนี้มันเคยแสวงหา หัวใจที่

มันมีคุณธรรม ถ้ามันเป็นธรรมอย่างนี้ มันอยู่ป่าๆ เพื่อเหตุนี้ ไม่ใช่อยู่ป่าเพื่อเอาชื่อเสียง ไม่ใช่อยู่ป่าเพื่อให้คนเคารพ ไม่ใช่อยู่ป่าเพื่อมีทิฏฐิมานะ

พระป่าๆ พระมีสติปัญญาเขาอยู่มาเพื่อเอาสิ่งนั้น เอาชัฏกุนั้น เอาสถานที่นั้นเป็นที่ฝึกหัด เป็นที่ฝึกหัดให้หัวใจเข้มแข็งขึ้นมา แล้วถ้าเขามีคุณธรรมขึ้นมา เขาจะระลึกของเขา เขาจะสำนึกของเขา เวลาสำนึกของเขา หลวงตาท่านพูดประจำอีกแหละ เวลาคิดถึงชาวหนองผือๆ มันไม่มีตลาด พระ ๔๐-๕๐ เขาเลี้ยงกันได้อย่างไร แล้วเวลายายก้มมองเข้าไปในบ้านผือ ธรรมชาติในใจหลวงปู่มั่นสว่างไสวครอบ ๓ โลกธาตุ ธรรมะของครูบาอาจารย์เล็ดลงมา มีดวงดาวดวงเล็ก ดวงน้อย ดวงใหญ่ นี่! นี่ครูบาอาจารย์ของเราท่านทำตรงนี้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม ตรัสรู้ธรรมขึ้นมาได้ต้นโพธิ์นั้น ในป่านี้เหมือนกัน ที่เรามาอยู่ป่าๆ กันนี้ ไม่ใช่อยู่เพื่อใครทั้งสิ้น อยู่เพื่อหัวใจนี้ อยู่เพื่อความเป็นจริงในหัวใจนี้ ให้หัวใจนี้มันเป็นสัจจะความจริงขึ้นมา แต่ที่มันเป็นอัตตสมบัติในหัวใจ อัตตสมบัติคือสมบัติแท้จริง สมบัติแท้จริงในใจของสัตว์โลก สมบัติแท้จริงคือความสุขความทุกข์ในใจ สมบัติแท้จริงคืออริยทรัพย์ในหัวใจนั้น แต่เวลาเกิดมาใน ๓ โลกธาตุ เราเกิดมามีพ่อแม่ เราเกิดมากับโลก คนเกิดมามีกายกับใจ เวลาเกิดมามีกายกับใจ เวลาเราอยู่ในสังคม เรามันก็ต้องมีสังคม ปัญหาสังคมใช่ไหม เวลาเข้ามาอยู่ในสถานที่ใด สถานที่นั้นเขามีบุญมีคุณ นี่ในสถานที่นั้น

วันนี้จะเป็นวันทอดกฐิน ในชุมชนนั้นเขามีน้ำใจต่อกัน มีคุณงามความดี คณะศรัทธา คณะศรัทธาคือคณะเจ้าภาพเขามีกุศลจิตที่ดี เขาปรารถนามาส่งเสริม เขาปรารถนามาสร้างบุญกุศลในหัวใจของเขา เห็นไหม สิ่งที่เป็นคุณงามความดีๆ กระแสเข้ากันโดยธาตุ ธาตุมันพัดกระแสนั้นไป สิ่งนี้มาเกื้อกูลมาส่งเสริมกัน แต่ส่งเสริมกัน ส่งเสริมกันในบุญกุศล ในบุญกุศลในพระพุทธศาสนา ในบุญกุศลในพระพุทธศาสนาสำคัญที่เจตนา เจตนาที่สะอาดบริสุทธิ์ เจตนาที่ทำคุณงามความดี นี่อัตตสมบัติในใจ เราทำกันเพื่อศาสนา เราทำกันเพื่อความเป็นจริง

เราไม่ได้ทำกันเพื่อโลก เพราะทำตามนั้นมันกระแสโลกใจ กระแสโลก โลกธรรม ๘ มีลากเลื่อมลาก มียศเลื่อมยศ ขศถาบรรดาศักดิ์ยกยอปอขึ้นทำขึ้นไป พระก็เลยเป็นเครื่องมือของเขา พระก็เป็นเครื่องมือของโลก โลกต้องการสิ่งใด พระก็ส่งเสริมเขา พอส่งเสริมเข้าไป ต่างคนต่างทำให้เรียวแหลมกันไป

แต่ต่างคนต่างความเป็นจริง สังคม พื้นที่ที่ความเป็นจริง เขาเห็นพระล้าปากล้าบน เขาเห็นพระเผชิญภัยกับสัตว์ที่ไม่น่าไว้วางใจ เขายังมีน้ำใจนิมนต์ให้ออกไปอยู่ข้างนอกก่อน นี่ก็คือความปรารถนาดีของเขา แต่ความปรารถนาดีแบบโลกๆ ใด แต่ในหัวใจของพระ ในหัวใจของพระท่านก็อยากจะเผชิญกับสิ่งนี้ อยากเผชิญกับความจริง แล้วเผชิญกับความจริงเสียวสันหลัง ไหม เสียว เสื่อจริงๆ นะ มันตบๆ เก้งมาตายตรงนี้ ๒ ตัว หมานี่ไปตั้งหลายตัวแล้ว เสื่อเอาไปกินประจำ แล้วเรายู้งกับมัน อยู่กับมันด้วยอะไร อยู่กับมันด้วยสติ อยู่กับมันด้วยปัญญา ไหวพริบ ต้องหลบต้องหลีก กลางคืนออกมาจากกุฏิต้องดูไว้ก่อน อะไรที่มันเคลื่อนไหว ตรงนั้นเข้าไปไม่ได้ นี่มันเป็นการระวังภัยตลอด

เวลาเราเกิดมา ภัยในวิภวสังสาร กามภพ รูปภพ มันเป็นภัยทั้งนั้นนะ มันเป็นภัยที่จิตนี้ยังเกิดในวิภว เราจะพ้นจากภัยๆ เราพ้นจากภัย เราไปอยู่ในสถานที่ในสมรภูมิในการฝึกหัดหัวใจของเรา ถ้ามันฝึกหัดหัวใจของเรา

ในวัดของเรา ๕ วัด วัดอื่นก็วัดป่าทั้งนั้นนะ แต่ส่วนใหญ่แล้วสัตว์ป่ามันไม่มี ที่นี้มันมีสัตว์ป่าด้วย พอสัตว์ป่าแล้วมันมีครบเลย พระเคยเจอแก๊งตัวใหญ่ๆ เลย สัตว์ป่ามันมีเสียงร้องอยู่ตลอด มันเข้าไปถึงในป่าลึกหมดละ ถ้ามันเข้าไปในป่าลึก สิ่งนี้เราจะบอกว่า มันเป็นบ้านของเขา เราไม่ต้องไปอหังการหรอก มันเป็นบ้านของเขา เรามาอาศัยเขาอยู่ ถ้าเรามาอาศัยเขาอยู่ แต่พระมาอยู่แล้วมันก็เป็นกรป้องกันภัยให้เขา ป้องกันภัยให้เขาจนเขาไว้วางใจ แต่เดิมมันต้องระวังภัยทั้งนั้นนะ มันธรรมดา มันกลัวลูกปืน แต่พระมาอยู่แล้วพระจะค่อยๆ ขอเขา เพราะพระเป็นผู้มีศีล เพราะพระเป็นผู้มีศีล สิ่งใดที่เขาพาพึ่งพาอาศัย นั่นนะมันเกิดคุณธรรมขึ้นมาตอบสนองมันไปตลอดเวลา สุดท้ายเดี๋ยวนี้มันไว้วางใจ เดี๋ยวนี้มันเข้าไปอยู่เกือบชายบ้านแล้ว ซ้างมันเข้าไปหากินในหมู่บ้านนั้นนะ

ไอ้กรณีนี้มันก็ธรรมดาณะ สัตว์มันมีเนื้อเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น เขาว่ามันเพื่อเอาเนื้อไปเป็นอาหาร คนเรา เนื้อเขาไม่กินกัน คนไม่กินคน แต่คนเอารัศเอาเปรียบกันด้วยกิเลสตัณหาความทะยานอยาก เพราะคนเอารัศเอาเปรียบกันด้วยตัณหาความทะยานอยาก แล้วก็เอารัศเอาเปรียบโลก เอารัศเอาเปรียบคนอื่นทั้งสิ้น

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้มีความเสมอภาคกัน สอนให้มีความมีน้ำใจต่อกัน ความมีน้ำใจต่อกัน เรื่องของหัวใจๆ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชี้เข้าไป

ที่ใจของสัตว์โลก ซึ่งเข้าไปในหัวใจของเรา ถ้าหัวใจของเรามันมีคุณธรรม หัวใจของเรามีคุณธรรมนะ มันทำได้ทั้งนั้นนะ มันพอใจจะทำ เพราะธรรมคืออะไร นี่อัตตสมบัติ สมบัติของใจๆ

ทางโลก ทางโลกเวลาเขาทำบุญกุศล อุทิศส่วนกุศลกัน แต่ของเราเวลาทำ เราทำของเราเอง ไม่ต้องให้ใครอุทิศให้เรา เวลาหลวงตาท่านนิพพานไป “ห้ามสวด กุสลา ฌมฺมา อกุสลา ฌมฺมา”

กุสลา ฌมฺมา อกุสลา ฌมฺมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนพุทธมารดาจนได้เป็นพระโศคาบันนะ ไม่ต้องมาสอนเรา หลวงตาท่านทำเสร็จหมดแล้ว ท่านทำของท่านเสร็จแล้ว ไม่ต้องมาสอน แล้วท่านทำของท่านตามความเป็นจริงของท่าน

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราทำคุณงามความดีๆ ทำคุณงามความดีในใจของเรา ถ้าหัวใจมันขึ้นบาน เราทำของเราเอง แล้วทำของเราเอง มันทำเพื่ออะไร มันทำเพื่อหัวใจดวงนี้ ไม่ได้ทำเพื่อให้ใครยกย่องสรรเสริญ ไม่ต้องทำให้เข้าสายตาใคร ไม่ต้องทำให้ใครมามองเห็น ไม่ต้อง อันนั้นมันให้คุณค่าเราไม่ได้ คุณค่าของเราอยู่ที่ศีล อยู่ที่สมาธิ อยู่ที่ปัญญา อยู่ที่การกระทำของเรา ถ้าการกระทำของเรามันถูกต้องดีงาม นี่มันเป็นสัจจะ เป็นความจริง ถ้าเป็นสัจจะความจริง

เราบอกว่า ผู้ที่มีกุศลจิตเขาถึงได้ชวนขวยกันมา มาพึ่งพาอาศัยในพื้นที่ พื้นที่ เป็นเจ้าของพื้นที่ เขารักษาของเขาไว้เป็นพื้นที่ของเขา พื้นที่ของเขา เขาเป็นคู่กับข้าวของเขา เป็นที่ประโยชน์กับเขา นั่นประโยชน์กับโลก แต่เวลาพระมาๆ พระป่าๆ พระป่ามันอาศัยสังคมาอยู่ เข้าขึ้นมาเลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง นิสสัย ๔ อกรณียกิจ ๔ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนมาอย่างนั้น เวลาสอนมาอย่างนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ในป่า เวลาครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมีคุณธรรมในป่า ท่านถึงสอนพวกเราให้มีการกระทำแบบนั้น แล้วถ้ามีการกระทำแบบนั้น ถ้ามันมีสัจจะมีความจริงขึ้นมา ทำเพื่อหัวใจ ทำเพื่อปราบปรามกิเลส ทำเพื่อละกิเลส ทำแล้วดีงามไปหมด ไม่กระทบกระเทือนใครเลย อาศัยเขาแก่ก่อนข้าว อาศัยเขาแก่น้ำใจ น้ำใจคือความปลอดภัย น้ำใจ ถ้าคนมีน้ำใจต่อกัน เขาคุ่มครองดูแลกันนะ มีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง เขาคอยเตือนคอยบอกกัน ถ้าคนไม่มีน้ำใจมันทำลายกันทั้งนั้นนะ นี่อาศัยแค่นี้ แล้วอาศัยแล้วโลกเขาก็แสวงหาเพื่อโลกๆ เท่านั้นแหละ แต่พระแสวงหาธรรม ธรรมะที่ยิ่งใหญ่ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เวลาพูดถึงชาติ ชาติคือสังคมที่รวมกันอยู่ สิ่งที่มีนวลอม สังคมให้ร่มเย็นเป็นสุขก็คือเรื่องศาสนา แล้วถ้าศาสนา หลวงตาท่านพูดประจำ ไม่มีอำนาจ วิชา ไม่ได้นับถือศาสนาพุทธ วิชาศาสนาอื่นๆ เขามีพระเจ้าของเขา เขามีที่พึ่งอาศัยของเขา เขามีที่อ่อนวอนของเขา เขามีที่เขาเคารพบูชาใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงปฏิเสธทั้งหมดเลย พระเจ้าไม่มี พระเจ้าก็คือหัวใจเรานี่เอง ผู้ใดทำความสงบของใจได้ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็น ตถาคต ใครทำความสงบของใจได้ คนนั้นเห็นพุทธะ พุทธะในหัวใจของตน พระพุทธศาสนา สอนลงมาให้ในใจของตน แต่เพราะมันเป็นอำนาจวิชา จิตนิสัย คนเกิดมาแล้วอำนาจวิชา บารมีคือเขาวนัปัญญา เขาวนัปัญญาของคนมันหยาบ เขาวนัปัญญาของคนมันอาศัยแต่ข้างนอก มันอาศัยแต่ที่มันจะพึ่งพาอาศัย แต่มันไม่คิดเลยว่ามันจะอาศัยตัวมันเองได้ องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าสอนตรงนี้ สอนตรงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ย้อนกลับมาที่ใจเรา เราเป็น คนกราบคนไหว้ เราเป็นคนเคารพบูชา เราเป็นคนกระทำ ถ้ามันจะเกิดขึ้น มันต้องเกิดขึ้นมาจาก ใจของเรา เพราะใจเรามันเป็นต้นเหตุ ใจนี้เป็นต้นเหตุ ใจปฏิเสธจิตวิญญาณวายตายเกิดในวัฏฏะ ใจนี้เป็นต้นเหตุ เวลาจิตสงบแล้ว พิจารณาไปแล้วมันชำระล้างกิเลสขึ้นมา ก็กิเลสชำระล้าง ออกไปจากใจ ใจนี้เวลามันชำระกายกิเลสไปแล้ว ใจนี้พ้นจากกิเลสไป พอใจพ้นจากกิเลสไป นี้เป็นธรรมชาติ มันรื่นเริงอาหาญ มันมีคุณธรรมในใจใจ

นี่ใจ ถ้ามันเป็นอย่างนั้นแล้ว ถ้ามันเป็นอย่างนั้นแล้วนะ เวลาพาหิยะไปฟังธรรมขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ แล้วจะขอบวช ขอบวช องค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้าบอก “เธอไม่มีบริวารจะบวชได้อย่างไร” ไปแสวงหาบริวาร ๘ อยู่ จนควายขวิดเสียชีวิต ไป พระอรหันต์เสียชีวิตไป เวลาพระอรหันต์เสียชีวิตไป มีน้อยองค์นักที่องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าจะเสด็จไปเผาศพให้เอง

พาหิยะๆ เป็นฆราวาส ฟังธรรมพระพุทธเจ้าจนเป็นพระอรหันต์ แล้วขอบวช นี่เขาสร้าง เวนสร้างกรรมมาอย่างนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไม่มีใครรู้ได้หรือว่าใครเป็น อย่างไร ใครมีอำนาจวิชาเล็กน้อยแค่ไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จไปทำศพให้ เองเลย พระตื่นตื่นกันทั้งนั้นเลย

นี่ใจ เวลาถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงในหัวใจแล้ว เรื่องโลก เรื่องความเป็นอยู่ โลก ธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ มันก็อยู่ที่อำนาจวิชากระทำมาเหมือนกัน การ กระทำแบบทางโลก แต่ถ้าเป็นความจริงๆ สิ่งที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์มีค่าแล้ว องค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าสอนปัจจุบันนี้ ถ้าปัจจุบันนี้ เราจะทำที่ปัจจุบันนี้ ถ้าปัจจุบันนี้ เราถึงทำปัจจุบันนี้ให้ดี แล้วถ้ามีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์สอนอย่างนี้ไง

มาอยู่ป่าอยู่เขา ทางโลกเขาก็เห็นประโยชน์ทางโลกของเขา ถ้าเป็นทางพระ ทางพระเห็นประโยชน์ในการประพฤติปฏิบัติ เวลาประพฤติปฏิบัติแล้วมันก็เป็นสมบัติสาธารณะ สมบัติของสังคมโลกนี้ คนเรารู้สึกซึ่งกว้างแคบในหัวใจมากน้อยแค่ไหน ก็จะได้ประโยชน์จากสติปัญญาของตน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนที่นี้ กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น เชื่อความสุขความทุกข์ เชื่อข้อเท็จจริงในใจของเรา เชื่อผลของการประพฤติปฏิบัติของเรา เพราะเราเชื่ออย่างนั้น เราถึงชวนชวนกันมา

ผู้ที่มีกุศลจิตก็ชวนชวนมาเพื่อสร้างบุญกุศลของตน พื้นที่เขาก็ได้ประโยชน์จากสังคม ประโยชน์จากป่าจากเขา จากอากาศ จากอาหาร จากน้ำ พระก็ได้สิ่งนี้เป็นที่พึ่งอาศัย พระก็อาศัยสิ่งนี้เป็นที่ประพฤติปฏิบัติ การแสวงหาของแต่ละบุคคล แต่ละที่หัวใจที่กว้างแคบต่างกัน ก็แสวงหาจากใน โลกนี้เหมือนกัน

สัตว์ สัตว์ที่มันมาพึ่งพาอาศัย สัตว์ที่มันเกิดมาที่นี้ สัตว์ที่มันเกิดมาโดยธรรมชาติของมัน มันก็เป็นผลของวิญญะๆ อบายภูมิ ๔ อบายภูมิตั้งแต่สัตว์เดรัจฉานไป มันก็ปรารถนาความสุขเหมือนกัน ถ้ามันปรารถนาความสุข ถ้ามันไม่มีชายผ้าเหลือง ไม่มีผ้ากาสาหวัดของพระมาคุ้มครองมัน ชีวิตมันจะทุกข์ยากไปกว่านี้ แต่เพราะนี้มันมีผ้ากาสาหวัด มีพระเข้ามาประพฤติปฏิบัติ มันก็ได้อาศัยผ้าเหลืองนี้เป็นที่ปลอดภัยกับชีวิตของเขาเหมือนกัน นี่ไง ถ้าสังคมโลกๆ สังคมโลกอย่างนี้

ฉะนั้น วันนี้พระจำพรรษาที่นี้ครบไตรมาส จะมีการทอดกฐิน การทอดกฐินนี้เป็นครั้งที่ ๒ ครั้งแรกมาทอดตอนนั้นยังเป็นกระต๊อบอยู่ ทอดมาเพื่อสร้างศาลาหลังนี้ สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกที่นี้ นี่ทอดครั้งที่ ๒ ก็เพื่อสังคมของสงฆ์ เพราะเราก็จะไปพัฒนาวัดต่อเนื่องไป แต่ยังไม่บอกว่าพัฒนาที่ไหน เพราะไม่ต้องการเบียดเบียนใคร ไม่ต้องการให้ใครกระทบกระเทือน ไม่ต้องการให้ใครมาเป็นความลำบากใจ เราทำปิดทองหลังพระๆ เพื่อประโยชน์กับสังคมต่างๆ เพราะไม่ต้องทำการสิ่งใดทั้งสิ้น

ฉะนั้น ถึงคราวที่เราจะทอดกฐิน พุถึงเทศนาว่าการเพื่อให้เห็นถึงบุญ ให้เป็นบุญกุศล ให้เห็นถึงอุดมการณ์เป้าหมายของเราที่เราจะกระทำ ให้มันเป็นสมบัติของเรา สมบัติที่มันเป็น

นามธรรม สมบัติที่เราทำเสร็จแล้วทำทิ้งเหวๆ แต่จิตใจยิ่งใหญ่ ทำทิ้งเหวคือทำไว้ในโลกนี้ไ
มันก็ไม่พัวพันในหลวงเนาะ ท่านทำทิ้งไว้ทั้งชีวิต เวลาท่านจากไป ท่านทำไว้เพื่อใคร ท่านทำให้กับ
คนตาบอดๆ ทั้งนั้นนะ ท่านไม่ได้ปรารถนาทำให้ใครเลย แต่เวลาท่านล่วงไปแล้วทุกคนระลึกถึง
ท่านหมด เราทำไว้กับโลกนี้ให้เป็นสมบัติของโลก เอวัง